

Kasvua horisontissa - EK:n esitys pk-yritysten kasvuedellytysten vahvistamiseksi

Muistio 13.6.2025

Johtaja Petri Vuorio

EK:n yrityskyselyn tulokset (13.6.2025) viittaavat siihen, että pk-sektorin yritysten usko tulevaisuuteen on vihdoin palautumassa. Uskon muuttumista todelliseksi kasvuksi tukisi erityisesti kauppaja- ja geopoliittisen epävarmuuden väheneminen. Kasvukäänteeseen onnistumiseksi EK peräänkuuluttaa toimia osaaajapulaan varautumiseksi, hallinnollisen taakan ja yritysrahoituksen pullonkaulojen vähentämiseksi sekä pk-yritysten kansainvälistymisen ja TKI-uudistamisen vauhdittamiseksi.

EK pitää 13.6. julkistetun kasvuyrityskyselyn tuloksia signaalina yritysten kasvu-uskon palautumisesta: vaikka takana on suhdanteen aallonpohja, tavoittelee yli 40 prosenttia pk-sektorin yrityksistä liiketoimintansa kasvua seuraavien 12 kuukauden kuluessa. Tämä on positiivinen muutos aiempiin kyselyihin.

Samaan viittaavat EK:n saamat signaalit muilta talouden toimijoilta: pankkien ja Finnveran yritysrahoitusneuvotteluiden vilkastuminen, tilauskirjojen positiivinen kehitys, asuntolainojen kysynnän piristyminen. Samoin hallituksen elinkeino- ja kasvupolitiikassa on saatu toteutettua yritysten peräänkuuluttamia keskeisiä päätöksiä, joiden vaikutukset alkavat toteuduttuaan näkyä viiveellä.

EK esittää 13.6. julkaistavan kasvuyritysselvityksen tulosten pohjalta, että jatkuvan ”pahimpaan varautumisen” sijaan Suomen tulisi nyt valmistautua entistä määrätietoisemmin ja itsevarmemmin myös mahdolliseen kasvuvaihtoehtoon. Kun valtiovarainministeriön kasvuennusteessa on huomioitu kaikki *negatiiviset* riskit, niin kehotamme huomioimaan myös VM:nkin korostamat *positiiviset* ennusteriskit niin kotimaan kuin kansainvälisilläkin markkinoilla.

Epävarmuus on myrkkyä talouskasvulle. Onkin kiistatonta, että Suomeen ja koko Eurooppaan vaikuttaa yhä merkittävästi kaksi investointien ja kuluttamisen eli kasvun lukkoa: Trumpin tullipolitiikka ja Ukrainan sota. On kuitenkin realismia, että varaudumme nyt myös siihen myönteiseen vaihtoehtoon, että nämä kaksi isoa kasvun lukkoa voivat ennen pitkää vakautua. On täysin mahdollista ja jopa todennäköistä, että Trumpin yleistullit vakiintuvat 10 prosentin tasolle. Samoin Ukrainaan saataneen jossain vaiheessa luotua ainakin tulitauko.

Siksi kehotamme yrityksiä varautumaan talouskasvun mahdollisuuteen, jota vahvistavat myös seuraavat, Suomelle relevantit kansainvälisen kysynnän ajurit lähialueillamme:

- Ukrainan jälleenrakennuksen avaamat 500 mrd euron markkinat
- Saksan 500 mrd euron infrastruktuuri-investoinnit
- Euroopan puolustusteollisuuden ylösajo

Viisi keinoa vahvistaa pk-sektorin kasvukäännettä

Jotta yllä kuvattuihin kasvumahdollisuuksiin päästään käsiksi, tulee kotipesä laittaa Suomessa kuntoon ja virittää pk-sektorin kasvuedellytykset kohdilleen etenkin EK:n kyselyssä havaitsemien pullonkaulojen osalta:

1) Hallinnollinen taakka rajussa kasvussa

Sääntelytaakan tuottama rasite on EK:n kyselyn mukaan merkittävä pullonkaula 23 prosentille yrityksistä, kun luku oli vielä vuosi sitten 14 prosenttia. On selvästi nähtävissä, että EU:n lisääntyneet raportointivaateet ovat nyt alkaneet kohdistua suuryritysten kautta voimakkaasti myös pk-yrityskenttään. Tätä pullonkaulaa on ratkaistava sekä Suomen hallituksen kansallisin toimin että varmistamalla, että EU-komissio etenee omassa sääntelyreformissaan. EU on luvannut keventää pk-yrityksiä koskevaa hallinnollista kuormaa ja siitä aiheutuvia kustannuksia 35 prosentilla. Tässä on päästävä sanoista tekoihin.

2) Vientiyritysten määrä yhä laskussa

Kyselymme mukaan Suomen vientiyritysten lukumäärä on alentunut edellisestä vuodesta tuhannella kappaleella 22.000 yrityksen tasolle, kun luku oli 23 000 vuonna 2024 ja 24 000 vuonna 2022. Ennen finanssikriisiä Suomen talous oli lähes yhtä vientivetoinen kuin Ruotsin (vienti suhteessa BKT), mutta sen jälkeen olemme pudonneet selvästi sekä Ruotsin että Tanskan vientikehityksestä. Samalla olemme pudonneet näiden maiden keltasta myös talouskasvussa.

Tämä negatiivinen kehitys pitää saada käännettyä. Yksi keino on pk-yritysten vienninedistämispalveluiden nostaminen pohjoismaiselle tasolle mahdollisimman nopeasti, mikä edellyttää käynnissä olevan Team Finland -uudistuksen nopeuttamista. Kyselyssämme viennin aloittamista harkitsevien yritysten määrä on noussut 7.000 yritykseen, kun määrä vielä vuosi sitten oli 4.000. Juuri nyt on siis oikea hetki vahvistaa viennin selkänöjää, jotta nämä suunnitelmat realisoituvat teoiksi.

EK on itse käynnistämässä useita hankkeita, joilla tuomme konkreettista virtaa vienninedistämiseen ja pohjoismaisia parhaita käytäntöjä Suomen pk-yritysten vienninedistämismallin kehittämiseen.

- Esimerkiksi Pro Ukraina -hankkeessa menemme kirjaimellisesti kentälle sekä Suomessa että Ukrainassa ja autamme yrityksiä ottamaan ensi askeleet jälleenrakennusmarkkinoilla. Tavoitteenamme on saada seuraavan 2 vuoden aikana vähintään 200 suomalaisyritystä Ukrainaan ja keskipitkällä aikavälillä vähintään miljardin vuosittaista lisävientiä Suomelle. Samalla luomme yhdessä ulkoministeriön kanssa Suomelle uutta vienninedistämisen asiakas- ja palvelukeskeistä toimintamallia, jonka toivomme käyttöönotettavan muillakin vientimarkkinoilla.
- Samoin olemme käynnistämässä verkkoliiketoiminnan valmennusakatemiaa, joka kokoaa 1000 pk-sektorin yritystä kasvamaan ja ennen kaikkea kansainvälistymään sekä skaalaamaan bisnestään digitaalisen kaupan avulla.

3) Rahoituksen saatavuus on pullonkaula kasvua hakeville yrityksille

Yrityskyselymme osoittavat, että rahoituksen saatavuus on aito ja laajavaikutteinen pullonkaula nimenomaan niille yrityksille, jotka kasvua hakevat. Kasvuhakuisista ulkoista rahoitusta hakevista yrityksistä yli kolmannes kokee rahoituksen saatavuuden merkittäväksi haasteeksi. On paljon keinoja – myös “matalalla roikkuvia hedelmiä” – joilla voisimme korjata kasvuhakuisten suomalaisyritysten rahoitusta koskevia markkinapuutteita.

4) Osaajapula on jo nyt 2. suurin pullonkaula kasvulle

Osaajapula uhkaa räjähtää käsiin, jos ja kun talouskasvu vihdoinkin käynnistyy. Yrityskyselymme mukaan osaajapula on 2. suurin kasvun pullonkaula jo nyt – suhdanteen aallonpohjassa. Siksi hallituksen tulee tarttua työperäisen maahanmuuton keinoihin, jotta talouskasvumme ei kaadu tekijöiden puutteeseen.

5) Kasvun kivijalka vaatii vahvistamista TKI:llä

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoituksen uudistamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota t&k:ta tekevien pk-yritysten määrän lisäämiseen ja innovaatioiden kaupallistamisvaiheen vahvistamiseen. Näin laajennamme kasvumme kivijalkaa ja luomme prototyypeistä kaupallisia menestystarinoita.

Lisätiedot:

Johtaja Petri Vuorio, puh. 050 323 2979